

Моя профессиональная
карьера

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER

ISSN

2782-4365

Проверить
номер:

Научно-образовательный электронный журнал

ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ

Выпуск №59-4 (том 1)
(февраль, 2025)

Google
Scholar

Проверить индексацию статьи. Сайт: mpcareer.ru/google

Свидетельство
о регистрации СМИ
№ЭЛ ФС 77-77927
от 19.02.2020 г.

РОСКОМНАДЗОР

Периодичность выпуска: 1 раз в неделю

Сайт: mpcareer.ru/oinv21veke. Почта: obrmppcareer@mail.ru

Международный научно-образовательный
электронный журнал
«ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ»

ISSN 2782-4365

УДК 37

ББК 94

**Международный научно-образовательный электронный журнал
«ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ». Выпуск №59-4 (том 1) (февраль,
2025). Дата выхода в свет: 03.03.2025.**

Сборник содержит научные статьи отечественных и зарубежных авторов по экономическим, техническим, философским, юридическим и другим наукам.

Миссия научно-образовательного электронного журнала «ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ» состоит в поддержке интереса читателей к оригинальным исследованиям и инновационным подходам в различных тематических направлениях, которые способствуют распространению лучшей отечественной и зарубежной практики в интернет пространстве.

Целевая аудитория журнала охватывает работников сферы образования (воспитателей, педагогов, учителей, руководителей кружков) и школьников, интересующихся вопросами, освещаемыми в журнале.

Материалы публикуются в авторской редакции. За соблюдение законов об интеллектуальной собственности и за содержание статей ответственность несут авторы статей. Мнение редакции может не совпадать с мнением авторов статей. При использовании и заимствовании материалов ссылка на издание обязательна.

© ООО «МОЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КАРЬЕРА»

© Коллектив авторов

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Пестерев С.В. – гл. редактор, отв. за выпуск

Абдурасулов Абдуллажон Абдукаримович	доктор философии педагогических наук
Азамов Жасурбек Муродович	доктор философии в области юриспруденции
Артикова Мухайохон Ботиралиевна	доктор педагогических наук, доцент
Ахмедов Ботиржон Равшанович	доктор философии в филолог. науках (PhD), доцент
Батурин Сергей Петрович	кандидат исторических наук, доцент
Бекжанова Айнура Мархабаевна	доктор философии по педагог. наукам (PhD), доцент
Бекжанова Гулнара Маркабаевна	кандидат медицинских наук, преподаватель
Боброва Людмила Владимировна	кандидат технических наук, доцент
Богданова Татьяна Владимировна	кандидат филологических наук, доцент
Ботиров Аминжон Розимбоевич	кандидат биологических наук, доцент
Демьянова Людмила Михайловна	кандидат медицинских наук, доцент
Еремеева Людмила Эмировна	кандидат технических наук, доцент
Жуманова Фатима Ураловна	кандидат педагогических наук, доцент
Засядько Константин Иванович	доктор медицинских наук, профессор
Исломова Саидахон Тургуновна	доктор философии по техническим наукам (PhD), доцент
Кабулова Мехрибан Толыбаевна	доктор философии по педагог. наукам (PhD)
Казакова Раъно Машрабаевна	доктор философии по филологическим наукам (PhD)
Кодиров Хасанбой Орибжонович	доктор философии педагогических наук
Колесников Олег Михайлович	кандидат физико-математических наук, доцент
Коробейникова Екатерина Викторовна	кандидат экономических наук, доцент
Ланцева Татьяна Георгиевна	кандидат экономических наук, доцент
Мухамедова Лола Джураевна	доктор философии по филологическим наукам (PhD)
Нарзикулова Фируза Ботировна	доктор психологических наук
Нобель Артем Робертович	кандидат юридических наук, доцент
Ноздрина Наталья Александровна	кандидат педагогических наук, доцент
Нуржанов Сабит Узакбаевич	доктор историч. наук (dsc), старший научный сотрудник
Олтаев Шавкат Собирович	кандидат экономических наук, доцент
Павлов Евгений Владимирович	кандидат исторических наук, доцент
Петрова Юлия Валентиновна	кандидат биологических наук, доцент
Попов Сергей Викторович	доктор юридических наук, профессор
Расулходжаева Мадина Ахмаджоновна	доктор философии по педагог. наукам (PhD), доцент

Рахматова Фотима Ганиевна	доктор философии по педагог. наукам (PhD), доцент
Рахмонов Азизхон Боситхонови	доктор педагогических наук, доцент
Таспанова Айзада Кенжебаевна	доктор философии (PhD) по экономическим наукам
Таспанова Жыгагул Кенжебаевна	доктор философии по педагог. наукам (PhD), доцент
Табашникова Ольга Львовна	кандидат экономических наук, доцент
Тўрабоева Мадинахон Рахмонжон қизи	кандидат педагогических наук, доцент
Тюрин Александр Николаевич	кандидат географических наук, доцент
Уразова Лариса Карамовна	кандидат исторических наук, доцент
Усубалиева Айнура Абдыжапаровна	кандидат социологических наук, доцент
Утегенова Жамила Джолмурзаевна	доктор философии по эконом. наукам, доцент
Фаттахова Ольга Михайловна	кандидат технических наук, доцент
Ширинов Отабек Тувалович	доктор психологических наук (PhD)
Хамдамова Ситора Сафаровна	Доктор философии в области философских наук, доцент
Ханбабаев Хакимжан Икрамович	доктор педагогических наук (DSc)
Худайкулов Хол Джумаевич	доктор педагогических наук, профессор
Худойбердиева Хурият Каримбердиевна	доктор философии (PhD) в социальной философии
Ширинов Отабек Тувалович	доктор психологических наук (PhD)
Эшназаров Журакул	кандидат педагогических наук, профессор
Эшназарова Фарида Журакуловна	доктор философии по философии (PhD)
Юнусова Бахора Ахтамжоновна	кандидат филологических наук, ассистент
Яхяева Сожида Абдурахимовна	доктор философии (PhD) в социальной философии

Ahmedova Guncha, Annagurbanova Aygul, Mekan Allyev HARDWARE DESIGN OF A WELDING ROBOT USED FOR DEMONSTRATION IN AN UNDERGRADUATE PHYSICS LABORATORY	652
Ahmetova Ayjeren, Saparov Bagtyyar OBSERVING OBJECTS MOVING USING THE ESP8266 MICROCONTROLLER	656
Amannazarova Ogulsenem, Dowlijev Baymyrat, Durdyhanov Gurbansahet, Orazgeldiyeva Nargyz CONSTRUCTION OF ARDUINO-BASED ULTRAVIOLET SPECTROMETER FOR DEMONSTRATION PURPOSES	660
Sahra Atalykova, Nargyz Orazgeldiyeva DETERMINATION OF THE ABSORPTION OF LIGHT BASED ON AN ARDUINO	665
Gurbanmyradov Muhammetmyrat, Gurbanmammedov Charyyar ELECTRONIC SOFTWARE COGNITIVE TECHNOLOGIES (IN EXAMPLE OF MENTAL ARITHMETIC)	669
Jumayev Yolaman, Astanakulova Jennet, Durdyeva Gulshat HARDWARE DESIGN OF A VARIABLE FREQUENCY OSCILLATOR FOR WAVE EXPERIMENTS	674
Botiraliyeva Gulhayo Ilhomjon qizi OVQAT HAZM BO'LISH JARAYONIDA OSHQOZON VA ICHAK SHIRASI FERMENTLARINI ROLI	679
Atamurodova Guljon Komilovna JADID MA'RIFATPARVARLARNING PEDAGOGIK QARASHLARI	682
Saurova Sevinchoy Baxrombek qizi JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISHNING O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IQTISODIYOTIGA TA'SIRI	687
Bo'riyev Jamoliddin Xusnitdinovich KASABA UYUSHMALARINING FILIALLARI QANDAY RO'YXATDAN O'TKAZILADI?	696
Azat Babayev, Nargyz Orazgeldiyeva, Osman Sahedov, Merjen Osmanova HIGH-PERFORMANCE METHOD FOR ESTIMATION OF THE PARAMETERS OF CAPACITORS USING THE NODEMCU MICROCONTROLLER	701
Nurmatova Maxfurat Xalilovna TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES (ESP): PRINCIPLES, APPROACHES, AND CHALLENGES	707
Sobidxon Qiyomovning Hasanovich ALISHER NAVOIY IJODIDAN ILHOMLANIB IJODIY BADIY ISHI. HAZRATI ALISHER NAVOIYNING TASAVVUFDAGI HAQIQIY ISHQI	711

ФИО автора(-ов): *Saurova Sevinchoy Baxrombek qizi*

Urganch Davlat Universiteti

Bank ishi va auditi yo'nalishi 2-kurs talabasi

Название публикации: «JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISHNING O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IQTISODIYOTIGA TA'SIRI»

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasining jahon bozoriga kirishi va uning iqtisodiyotiga ta'siri keng yoritilgan. Global iqtisodiyotga integratsiyalashuv mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, yangi texnologiyalarni joriy etish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish imkoniyatlarini yaratadi. Shu bilan birga, xalqaro bozorda raqobatning oshishi, valyuta kurslarining o'zgarishi va tashqi iqtisodiy inqirozlarning ta'siri kabi salbiy jihatlar ham mavjud. Maqolada O'zbekistonning jahon bozoriga chiqish yo'llari, davlat tomonidan ko'rilayotgan chora-tadbirlar va istiqboldagi rejalar tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: jahon bozori, eksport, investitsiya, iqtisodiy o'sish, innovatsiya, texnologiya, raqobatbardoshlik, valyuta kursi, global iqtisodiyot, diversifikatsiya, xalqaro savdo, tashqi iqtisodiy shok, inflyatsiya, savdo strategiyasi.

ВЛИЯНИЕ ВСТУПЛЕНИЯ В ВСЕМИРНУЮ ТОРГОВУЮ ОРГАНИЗАЦИЮ НА ЭКОНОМИКУ УЗБЕКИСТАНА.

Аннотация: В данной статье подробно рассматривается процесс выхода Республики Узбекистан на мировой рынок и его влияние на национальную экономику. Интеграция в глобальную экономику способствует увеличению экспортного потенциала страны, внедрению новых технологий и привлечению иностранных инвестиций. Однако существуют и негативные аспекты, такие как усиление конкуренции, колебания валютного курса и влияние внешнеэкономических кризисов. В статье анализируются пути выхода

Узбекистана на мировой рынок, принимаемые государством меры и перспективные планы.

Ключевые слова: мировой рынок, экспорт, инвестиции, экономический рост, инновации, технологии, конкурентоспособность, валютный курс, глобальная экономика, диверсификация, международная торговля, внешнеэкономические шоки, инфляция, торговая стратегия.

THE IMPACT OF JOINING THE WORLD TRADE ORGANIZATION ON UZBEKISTAN'S ECONOMY.

ABSTRACT: This article provides a comprehensive analysis of Uzbekistan's entry into the global market and its impact on the national economy. Integration into the global economy enhances the country's export potential, facilitates the introduction of new technologies, and attracts foreign investments. However, there are also negative aspects, such as increased competition, currency fluctuations, and the impact of external economic crises. The article examines Uzbekistan's strategies for entering the global market, government measures, and future plans.

Keywords: global market, export, investment, economic growth, innovation, technology, competitiveness, exchange rate, global economy, diversification, international trade, external economic shocks, inflation, trade strategy.

Kirish

O'zbekiston iqtisodiyoti so'nggi yillarda tashqi bozorga chiqish va global iqtisodiy integratsiyaga jadal harakat qilmoqda. Bozor islohotlari, tashqi savdoni liberallashtirish, investitsiyalarni jalb qilish hamda eksportni kengaytirish mamlakatning jahon bozoridagi o'rnini mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Ushbu maqolada O'zbekistonning jahon bozoriga kirishining ijobiy va salbiy jihatlari,

shuningdek, ushbu jarayonda muvaffaqiyat qozonish uchun amalga oshirilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlar atroflicha tahlil qilinadi.

Asosiy qism

Jahon savdo tashkiloti davlatlararo ko'p tomonlama savdo tizimini muvofiqlashtirib turuvchi nufuzli xalqaro tuzilmadir. Dunyo savdosining 95 foizi unga a'zo 164 ta mamlakat hissasiga to'g'ri keladi. O'zbekiston iqtisodiyotining jahon bozoriga chiqishi mamlakatning barqaror rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi. O'z mahsulotlarini eksport qilish orqali iqtisodiy o'sish sur'atlarini oshirish, yangi investitsiyalarni jalb qilish va ilg'or texnologiyalarni o'zlashtirish imkoniyati yaratiladi. So'nggi yillarda O'zbekiston ochiq iqtisodiy siyosat yuritib, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni mustahkamlashga alohida e'tibor qaratmoqda.

Biroq, jahon bozoriga chiqish faqatgina ijobiy natijalar bilan cheklanmaydi. Raqobat kuchayishi, mahalliy ishlab chiqaruvchilar uchun yangi talablar, iqtisodiy barqarorlikka ta'sir qiluvchi global moliyaviy inqirozlar kabilar milliy iqtisodiyot uchun muayyan xavflarni keltirib chiqarishi mumkin.

Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishning mamlakat iqtisodiy tizimiga ijobiy ta'sirlari:

Jahon bozoriga qo'shilish O'zbekiston Respublikasi bozor tizimiga yanggi strukturaga asoslangan savdo faoliyatini joriy qilish, xususan, eksport hajmini oshirish va savdo ko'lamini sezilarli darajada kengaytirish imkonini beradi.

- ✓ Global savdo tarmoqlariga integratsiya natijasida O'zbekiston mahsulotlari xalqaro bozorga kirib boradi, milliy mahsulotlarning jahon bozori tomon harakatlanishi mamlakatda eksport hajmini oshirish uchun sharoit yaratadi.

Mamlakat Jahon Bozoriga qo'shilishi yoki boshqa xalqaro savdo tashkilotlariga a'zo bo'lishi eksport geografiasini kengaytirishga imkon yaratadi.

- ✓ Global savdo tarmoqlariga integratsiya natijasida O'zbekiston xalqaro bozorga kirib boradi va natijada eksport hajmi oshadi bu esa o'z navbatida transport infratuzilmasini rivojlantirishni talab qiladi.

- ✓ Eksport harakatining tezlashishi soliq va boj tizimida ham bir qancha o'zgarishlar bo'lishiga olib keladi. Xususan, bojxona to'lov tariflari pasayadi natijada milliy mahsulotlar ham raqobatbardosh bo'ladi.
- ✓ Jahon Savdo tashkilotiga a'zo bo'lish orqali xorijiy investorlarni jalb qilish va mamlakat hududida investitsion muhit yaratish mumkin. Chet el kompaniyalari O'zbekistonda ishlab chiqarish korxonalarini ochishi natijasida eksport mahsulotlari soni va sifati oshadi. Rivojlangan davlatlarning tajribasi va texnologiyalaridan unumli foydalangan holda mahalliy ishlab chiqarish samaradorligini ham oshirish imkoniyati yaratiladi. Eksport hajmining oshishi, global investitsiyalar salmog'ining kenggayishi va xorijiy texnologiyalarining kirib kelishi natijasida yangi ish o'rinlari yaratiladi, mamlakat hududida iqtisodiyotning yanggi sohalari paydo bo'ladi va turli tarmoqlar yanada rivojlanadi.
- ✓ Jahon bozoriga a'zo bo'lgan mamlakat mahsulotlari sifat sertifikatlariga ega bo'lib, xalqaro bozorda ishonchli brendga aylanadi. Bu o'z navbatida texnologik modernizatsiyaga ham ta'sir qiladi ya'ni Jahon Bozorida raqobat kuchli bo'lgani sababli, ishlab chiqaruvchilar ilg'or texnologiyalarni joriy qilishi orqali mahsulot sifatini hamda hajmini muntazam oshirib boradi. Shu bilan birga eksport subyektlari JST a'zolidan foyda ko'rib, boshqa davlatlar bilan shartnomalarini imzolash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Mahsulotlar faqat an'anaviy bozorlarga emas, balki Yevropa, AQSH, Janubi-Sharqiy Osiyo kabi mintaqalarga ham yetkazib berilishi mumkin.

Jahon bozoriga integratsiya qilish va xalqaro raqobat muhitiga kirish mahalliy ishlab chiqaruvchilar uchun ham imkoniyatlar, ham muayyan xavflarni yuzaga keltiradi.

- ✓ Xorijiy kompaniyalar o'z mahsulotini ilg'or texnologiyalar, past xarajat va yuqori sifat bilan taklif qilib, mahalliy ishlab chiqaruvchilarga bosim o'tkazadi va bu raqobatning kuchayishiga olib keladi.
- ✓ Global bozor ishtirokchilari mahalliy ishlab chiqaruvchilar bilan narx borasida raqobatga kirishishi, ba'zi ichki korxona va firmalar uchun foyda marjasining qisqarishiga olib keladi.

- ✓ Mahalliy ishlab chiqarish korxonalari yopilsa yoki qisqarsa, mehnat bozorida ish o'rinlari kamayishi va ishsizlik bilan bog'liq muammolar kuchayishi mumkin. Bundan tashqari raqobatga bardosh bera olmagan mahalliy korxonalar texnologik jihatdan orqada qolib, zamonaviy strukturada ishlab chiqarish usullarini joriy etishda faqat samarasiz yondashuvga asoslanib qoladi.
- ✓ Tashqi savdoda valyuta kursi bilan bog'liq muammolar vujudga kelish ehtimoli yuqori bo'ladi. Xususan, eksport va import nisbatining o'zgarishi mamlakat milliy valyutasining qadrsizlanishiga yoki, aksincha, mustahkamlashishiga olib kelishi mumkin. Shuning chet el investitsiyalarining kirib kelishi yoki chiqib ketishi valyuta kurs ko'rsatkichini beqarorlashtiradi. Jahon bozori sharoitida valyutaga ta'sir qiluvchi omillardan yana biri geosiyosiy mojaro va pandemiyalarning vujudga kelishi bilan ham bog'liq. Milliy valyutaning xalqaro bozordagi pozitsiyasi kuchli iqtisodiy o'zgarishlarga bog'liq bo'lib, inflyatsiya darajasiga ham bevosita ta'sir qiladi.

Jahon savdo tashkilotining tuzilishi GATT doirasida bo'lib o'tgan Urugvay raundida erishilgan eng katta yutuq edi. JST 1995 yil 1 yanvardan mustaqil xalqaro tashkilot sifatida o'z faoliyatini boshladi.

Bugungi kunda xalqaro savdoning barcha ishtirokchilari uchun yagona qoidalar va joriy qilingan yanggi me'yorlarni nazarda tutuvchi savdo tashkilotining tashkil qilinishi xalqora savdo miqyosida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan turli xil to'siqlarni bartaraf etishda muhim ahamiyatga ega.

JST quyidagi funksiyalarni bajaradi :

- ❖ Xalqaro kelishivlarni joriy etish va nazorat qilish;
- ❖ O'zaro muzokaralar olib boorish uchun forumlar tashkil qilish ;
- ❖ Savdo nizolarini hal qilish;
- ❖ Turli mamlakatlarning savdo siyosatini amalga oshirish to'g'risida axborot berish;
- ❖ Global iqtisodiy siyosatni ishlab chiqishda mamlakatlar faoliyatini muvofiqlashtirish uchun sharoit yaratish;
- ❖ Rivojlanayotgan mamlakatlarga texnik yordam berish;

Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lish bosqichlari uzoq va murakkab jarayon bo'lib , to'rt bosqichni o'z ichiga oladi.

BOSQICHLARI	TALABLAR
Tayyorgarlik bosqichi	JSTga a'zo bo'lish to'g'risida ariza berish. Davlat JSTga a'zo bo'lish istagini bildiradi va rasmiy ariza bilan murojaat qiladi.
Muzokaralar bosqichi	JSTga a'zo bo'lish bo'yicha muzokaralar boshlanadi. Ular davlatning iqtisodiy siyosati, savdo tartib-qoidolari va qonunchilik tizimini JST talablariga moslashtirish masalalarini qamrab oladi.
A'zolik shartlarini loyihalashtirish bosqichi	Muzokaralar natijasida JSTga a'zo bo'lish shartlari bo'yicha kelishuvga erishiladi. Bu bosqichda JSTga a'zo davlatlar bilan ikki tomonlama va ko'p tomonlama muzokaralar o'tkaziladi.
Qaror qabul qilish bosqichi	Davlat JSTga a'zo bo'lish bo'yicha barcha shartlarni bajargandan so'ng, JSTga a'zo davlatlar tomonidan ovoz berish jarayoni o'tkaziladi. Ijobiy natija chiqqan taqdirda, davlat JSTga a'zo sifatida qabul qilinadi.

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgach xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimiga va jahon xo'jaligiga chuqurroq integratsiyalashib bormoqda. O'zbekiston 1994-yilning iyunidan JST da kuzatuvchi maqomiga ega. 1994-yil dekabr oyida O'zbekiston hukumati tomonidan Jahon Savdo Tashkilotiga teng huquqli a'zo bo'lish to'g'risida ariza topshirildi va 1995-yilning yanvar oyida O'zbekistonning JST ga kirishi jarayoni bo'yicha ishchi guruh tashkil qilindi.

2002-yil 17-iyulda Jeneva shahrida O'zbekistonning JST ga a'zo bo'lishi bo'yicha ishchi guruhning birinchi yig'ilishi bo'lib o'tdi. Ushbu yig'ilishning asosiy mavzusi O'zbekiston tashqi savdosi bo'yicha memorandumning har bir moddasini o'rganib chiqish bo'ldi.

Tuzilgan ishchi guruhning ikkinchi yig'ilishi 2004-yil 29-iyunda Jenevada bo'lib o'tdi. Yig'ilishda O'zbekiston tashqi savdosi bo'yicha memorandum va O'zbekistonning a'zo mamlakatlar savollariga javoblari muhokama qilindi.

Uchinchi yig'ilish 2005-yilning oktabr oyida Jeneva shahrida bo'lib o'tdi.

Bu O'zbekistonning Jahon Savdo Tashkilotlariga qo'shilish yo'lidagi ilk qadamlari edi. O'zbekistonning JST a'zolari bilan qishloq xo'jaligi bo'yicha muzokaralari jarayoni ochiq oziq-ovqat mahsulotlari eksportidan manfaatdor va g'ayri rasmiy pozitsiyaga ega bo'lgan davlatlar bilan kelishuvlarni murakkablashtiradi. JSTga a'zo bo'lish sharoitida erkin savdo rejimini shakllantirish zarurati yuzaga keladi. Shu sababli, bu borada qat'iy pozitsiyaga ega bo'lgan davlatlar "Kern guruhi" mamlakatlariga kiradi.

Ma'lum yillar davomida O'zbekiston Respublikasi tashqi savdo aloqalarini takomillashtirish va erkinlashtirish borasida islohotlar olib borildi. Ushbu islohotlarni bir necha bosqichlarga bo'lishimiz mumkin.

Birinchi bosqich (1991-1994)	Bu davrda tashqi savdo siyosatini shakllantirish jarayoniga notarif cheklovlari yetakchilik qildi.
Ikkinchi bosqich (1995-1997)	Bu davrda eksport hajmi ortdi, bojxona to'lovlari kamaytirildi va eksport bilan bog'liq imtiyozlar kengaytirildi.
Uchinchi bosqich (1997-1999)	Tashqi savdo tartibga solishning soddalashtirilishi davom etdi. Valyuta va notarif cheklovlari kamaytirildi, eksportni qo'llab-quvvatlash siyosati kuchaydi.
To'rtinchi bosqich (2000-2003)	Tashqi savdo va valyuta bozorining erkinlashtirilishi yanada kengaydi. 2002-yilda boj stavkalari soddalashtirildi va ularning soni kamaytirildi.
Beshinchi bosqich (2003-hozirgacha)	Tashqi savdoni erkinlashtirish davom etdi, natijada milliy valyutaning erkin konvertatsiyasi ta'minlandi

Xulosa

Xorijiy davlatlarda mamlakatimizda ishlab chiqarilayotgan yoki ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish mumkin bo'lgan mahsulotlarga talabni o'rganish, bunday tovarlar bozoriga kirib boorish va raqobat qilish strategiyasini ishlab chiqish eksport qilinayotgan tovarlar sonini va mamlakatlar geografiyasini kengaytirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Jahon bozorida mahalliy korxonalarimiz mahsulotlarining raqobatbardoshligini ta'minlashda quyidagi chora-tadbirlarning amalga oshirilishi muhim ahamiyat kasb etadi:

- ❖ Eksport qiluvchi korxonalarga mahsulot tayyorlash hamda sotish xarajatlarini kamaytirishda ko'maklashish;
- ❖ Transport-kommunikatsiya tizimini rivojlantirish;
- ❖ Yanggi transport yo'laklarini ochish orqali transport xarajatlarini kamaytirish;

Xulosa qilib aytish mumkinki, eksport hajmini oshirish, uning tarkibini takomillashtirish, umuman, tashqi savdo aylanmasini diversifikatsiya qilish iqtisodiyotimiz tarkibiy tuzilishida sifat o'zgarishlariga erishish, raqobatbardoshlikni oshirish orqali iqtisodiy o'sishni ta'minlash va aholi turmush tarzini yaxshilash maqsadlariga xizmat qiladi.

Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasining JST ga a'zo bo'lishi uchun zarur bo'lgan vazifalarni bosqichma-bosqich amalga oshirish maqsadida "O'zbekiston-2030" strategiyasi qabul qilindi. "O'zbekiston – 2030" strategiyasi mamlakatni 2030-yilgacha rivojlantirishga qaratilgan uzoq muddatli dastur bo'lib, u iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy sohalarda keng qamrovli islohotlarni o'z ichiga oladi. Ushbu strategiya mohiyatan mamlakatning xalqaro iqtisodiy munosabatlarni yanada yaxshilash hamda jahon savdo aloqalarini takomillashtirish vazifasini o'z ichiga oladi.

REFERENCES

1. Jahon Savdo Tashkiloti (WTO) rasmiy sayti va hisobotlari
2. Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar: darslik/A.V. Vaxabov, D.A Tadjibayeva, SH.X. Xajibakiyev. Toshkent:Baktria press, 2015.

3. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 05.06.2023-y., 07/23/181/0328-son; 04.06.2024-y., 06/24/85/0396-son; 30.08.2024-y., 06/24/132/0676-son

4. [researchgate.net/publication/375433839_JAHON_SAVDO_TASHKILO_TINING_MILLIY_IQTISODIYOTLAR_INTEGRATSIYALASHUVIGA_TA'SIRLARI](https://www.researchgate.net/publication/375433839_JAHON_SAVDO_TASHKILO_TINING_MILLIY_IQTISODIYOTLAR_INTEGRATSIYALASHUVIGA_TA'SIRLARI)

5. Xalqaro iqtisodiy huquq. Darslik. Mas'ul muxarrir prof. G.Yuldasheva. Mualliflar jamoasi. Toshkent:TDYuU nashriyoti, 2019, 186 bet.